

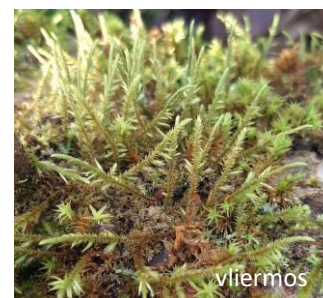
Bladluis

*Nieuwsbrief van de KNNV Alkmaar - Den Helder
twaalfde jaargang, nummer 1, februari 2022*

Activiteiten worden weer gestart

Hebben we corona nu bijna achter ons gelaten? Niemand die het weet. Toch lijkt het weer veilig genoeg om samen op pad te gaan en bij elkaar te komen. De meeste werkgroepen worden weer actief. Er zijn nog een paar lezingen, waaronder een in Den Helder en er komt een algemene excursie naar de stinzenflora van Haarlem! Mocht je je dan nog vervelen, doe dan mee met de inventarisatie van De Groene Oase bij Koedijk. Of ga mosschijfjes zoeken. Meer over dit alles in deze Bladluis. Veel leesplezier!

Filmlezing over wolven en hun gedrag

Op woensdag organiseren we een lezing over de wolf. Inleiders zijn Joep Wensing en Paul Wolff. Aanvang lezing 20.00 uur. Wijkcentrum Overdie, van Maerlantstraat 8-10, 1813 BH Alkmaar.

Algemene ledenvergadering

Op woensdag 23 maart is de algemene ledenvergadering. De vergadering wordt voorafgegaan door een korte lezing over de Schoorlse duinen door Joop de Wit.

locatie: Wijkcentrum Overdie, van Maerlantstraat 8-10, 1813 BH Alkmaar. Aanvang lezing: **19.30 uur**.

Lezing over het ontstaan van fossielen

Op zaterdagmiddag 26 februari verzorgt fossielenkenner Erwin Kaspers een lezing over het ontstaan van fossielen. De lezing wordt gegeven in De Helders Vallei. Meer informatie verderop in deze Bladluis.

Stinzenexcursie

Het voorjaar start met een explosie aan bol- en knolgewassen. Evert Maarschall neemt ons op 19 maart mee naar Haarlem, om al dat moois van dichtbij te bewonderen. Verderop in deze Bladluis meer over deze excursie.

Cursus volgeboekt

We organiseren dit jaar weer een basiscursus veldbiologie. De afgelopen twee jaar lukte dit niet door alle beperkingen. Er is blijkbaar grote behoefte aan zo'n cursus, want binnen een week was de cursus al helemaal volgeboekt.

Mossen-, paddenstoelen- en strandexcursies

De komende tijd zijn er ook weer mossen-, paddenstoelen- en strandexcursies. De mossenexcursies worden vaak kort van tevoren gepland. De datums voor paddenstoelen en strandexcursies zijn al langer vooraf bekend. Erg leuk om een keer mee te gaan. Er wordt altijd wel iets interessants gevonden en je leert er veel van! Op onze website staat de meest actuele informatie: <https://alkmaardenhelder.knnv.nl/>

Zaterdagmiddag 26 februari 2022, Lezing door Erwin Kaspers over het ontstaan van fossielen.

Deze lezing vindt plaats in bezoekerscentrum "De Helderse Vallei".

Adres: De Helderse Vallei 9-11, 1783 DA Den Helder.

Aanvang 13:30 uur.

Coördinator: Tineke Broersen

cabroersen@gmail.com

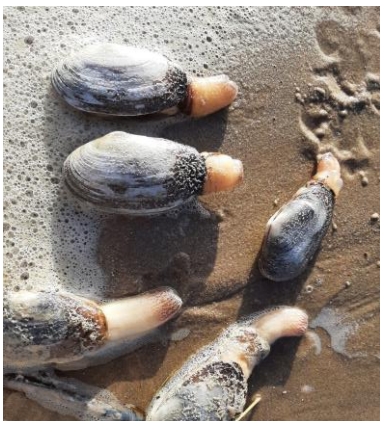
Normaal gesproken worden dode dieren en planten door aaseters of verrottingsprocessen opgeruimd. Alleen onder zeer speciale omstandigheden blijven zij bewaard en kunnen ze zich tot fossiel ontwikkelen. Als zij in een zuurstofvrije omgeving verblijven en snel worden afgedekt met sedimenten als modder, klei of vulkanische as, is de kans het grootst dat er fossielen ontstaan. Dat moet snel gebeuren, want als zij te langzaam worden afgedekt, kunnen er toch weer verrottingsprocessen ontstaan waardoor ze verdwijnen. Dat betekent dat catastrofale ontwikkelingen als grote vulkanische uitbarstingen, vloedgolven, landverschuivingen overstromingen met veel modder en zand, de beste omstandigheden bieden voor het ontstaan van fossielen. Hierbij spelen chemische processen een grote rol. Later wordt een fossiel door mineralisatie verder omgezet tot een kwarts, calstiet, pyriet en koolstof. Dankzij deze processen vinden we soms fossielen van planten en dieren, waarbij de structuur ervan nog prachtig te zien is. We noemen iets pas een fossiel als het ouder is dan 10.000 jaar.

Deze lezing geeft een overzicht hoe fossielen ontstaan in de geologische geschiedenis van meer dan 3 miljard jaar geleden en de daarmee gepaard gaande enorme veranderingen op aarde.

Over de spreker: Al sinds zijn jonge jaren verzamelt **Erwin Kaspers** mineralen en fossielen en is hij actief in het speuren naar overblijfselen uit een prehistorisch verleden. Hij heeft zich via zelfstudie zijn kennis over geologie en paleontologie eigen gemaakt. Nu hij gepensioneerd is wil hij deze kennis graag met anderen delen. Erwin is leider van de werkgroep Geologie van de Vereniging Amathysta te Zaandam. Hij is regelmatig op pad in binnen- en buitenland om te zoeken naar bijzondere mineralen en fossielen. Ook organiseert hij excursies voor werkgroepen geologie en verzorgt daarbij schriftelijke informatie. Verder houdt hij lezingen voor verenigingen in het hele land. Als vrijwilliger bij o.a. het Natuurmuseum E. Heimans te Zaandam en bij bezoekerscentra, heeft hij vitrines met speciale vondsten en resten van mammoeten, dinosaurussen en andere lang uitgestorven dieren en planten ingericht.

Otterschelpen aangespoeld

Tijdens een van de stormen van de afgelopen tijd waren er otterschelpen aangespoeld. De meeuwen hadden er een feestmaal aan. Otterschelpen zijn goed eetbaar, dus heb ik er wat mee naar huis genomen en klaargemaakt. Het was wel een beetje raar gezicht toen ze eenmaal op mijn bord lagen.

Zaterdag 19 maart, 11.00 uur, Stinzenplantenexcursie Haarlemmerhout (ga mee!)

Het voorjaar begint, tijd om er op uit te trekken! We gaan een kijkje nemen in en rond de Haarlemmerhout. In deze tijd van het jaar zijn al vele vroegbloeiende bolgewassen te bewonderen. We bezoeken het Frederikspark, het parkachtig terrein van Spaar en Hout en we maken een wandeling door de Grote Hout.

Afhankelijk van de voorafgaande klimatologische omstandigheden kunnen we o.a. de volgende soorten bloeiend tegenkomen: de vroege- en de oosterse sterhyacint, sneeuwroem, armbloemige look, vingerhelmbloem, knikkende vogelmelk, puschkinia, bosanemoon, blauwe anemoon en breedbladige druifhyacint. Een bijzondere attractie vormen de geelsterren. In meerdere plantsoenen aan de randen van de Hout groeien en bloeien ze in honderden bijeen. Het is de rijkste groeiplaats van Nederland. Het zusje van de bosgeelster, de weidegeelster is hier slechts op een enkel plekje te vinden.

Start wandeling: **11.10 uur** op de hoek van de Wagenmakerslaan en Baan.

Openbaar vervoer: Station Alkmaar: Sprinter 10.04 (station Alkmaar-Noord 9.56). richting A'dam Centraal: deze stopt op alle tussengelegen stations . Aankomst Haarlem 10.45. Daar 10.55 Bus Connexion R-net 356 vanaf perron F (Centrumzijde Haarlem). Uitstappen, Halte: Tempelierstraat. Dan nog 4 minuten lopen. Met de auto: Parkeergarage in de Wagenmakerslaan.

Excursieleider: Evert Maarschall (06 55 32 12 09)

bosgeelster

vingerhelmbloem

knikkende vogelmelk

weidegeelster

2022, het jaar van...

...de merel

Vogelbescherming Nederland en Sovon Vogelonderzoek Nederland hebben 2022 gezamenlijk uitgeroepen tot het Jaar van de Merel. Waarom is het juist de merel die deze aandacht verdient? De merel is de talrijkste vogel van Nederland. Hun fantastische zang weerklinkt op veel plaatsen en het is een graag geziene gast van achtertuinen. Toch gaat het niet zo goed met de merel als het lijkt. Sinds 2016 is bijna 30% van de merels verdwenen uit ons land. Daarnaast gaat het in sommige omgevingen, zoals in stedelijk gebied, al langer achteruit met de merel.

Om te onderzoeken hoe dit precies zit, zijn aanzienlijk meer gegevens nodig: de hoeveelheid nestkaarten die SOVON elk jaar ontvangt van de Merel is te beperkt voor stellige uitspraken over veranderingen in broedsucces. Het zou mooi zijn als we in 2021 en 2022 een flinke hoeveelheid aan Merelnestkaarten binnen kunnen krijgen om het onderzoek naar reproductie verder op gang te helpen. Elk nest is daarbij welkom, ook dat van de Merel in de klimop in uw tuin! Meer hierover op: <https://www.sovon.nl/nl/merelnesten-gezocht>

... de eikelmuis

Iedereen in Nederland kent de eikelmuis, dat is het doel van het Jaar van de Eikelmuis 2022. De eikelmuis is met zijn zwarte boevenmasker en sierlijke pluimstaart het meest bedreigde knaagdier van Nederland. Maar niemand kent de eikelmuis. Het is tijd om daar verandering in te brengen en daarom zetten o.a. GaiaZOO, Zoogdierverseniging en DierenPark Amersfoort de eikelmuis in 2022 in de spotlight.

“Bijna iedereen kent de reuzenpanda uit China”, vertelt Ellen van Norren van de Zoogdierverseniging. “Maar veel mensen in Nederland hebben nog nooit van de eikelmuis gehoord. Terwijl die meer bedreigd is in Nederland dan de reuzenpanda in China. In het filmpje dat we maakten als start van het Jaar van de Eikelmuis, zie je dat weinig mensen de eikelmuis kennen. Dat is ook niet gek, want deze knaagdieren zijn zeldzaam en leven 's nachts. Bovendien komen ze het dichte struikgewas, waar ze leven, niet uit. Maar om de eikelmuis beter te kunnen beschermen is het belangrijk dat heel Nederland de eikelmuis kent.” In het Jaar van de Eikelmuis worden er allerlei activiteiten georganiseerd om iedereen te betrekken bij de bescherming van de eikelmuis en te zorgen dat iedereen de eikelmuis leert kennen. Meer hierover op: <https://www.zoogdierverseniging.nl/>

... de vliegenzwam

De Nederlandse Mycologische Vereniging meldt: “In 1991 en 2000 zijn er grote publieksinventarisaties naar de Vliegenzwam geweest. Beide projecten, getrokken door de KNNV in samenwerking met de NMV, waren grote successen en hebben vele duizenden extra waarnemingen opgeleverd. In 2022 willen we deze inventarisatie herhalen. We roepen alle natuurliefhebbers (in brede zin!) van Nederland op om hun waarnemingen door te geven. Dat kan via de gebruikelijke kanalen, zoals Telmee, Verspreidingsatlas, Waarneming.nl en ObsIdentify. Voor natuurliefhebbers die dit niet gewend zijn, zal er een speciaal en gebruikersvriendelijk invoerscherm komen op Waarneming.nl. We willen niet alleen de verspreiding van de Vliegenzwam in kaart brengen, maar ook bij welke boom deze staat en in welk biotoop. En omdat het de derde keer is dat dit gebeurt kunnen er eventuele trends bepaald worden.” Meer hierover op: <https://www.mycologen.nl/onderzoek/soort-van-het-jaar/>

Onderteken de petitie Natuurinclusief Bouwen

Vogelbescherming Nederland

Tot 2030 moeten er in Nederland een miljoen huizen worden gebouwd. Vogelbescherming vindt dat er niet gebouwd mag worden in natuurgebieden, waardevolle, cultuurhistorische landschappen of in rijke weidevogelgebieden. Op de plekken waar het wel kan, moeten we de natuur versterken en moet natuurinclusief de norm zijn.

Geen wijk meer zonder extra groen, geen huis meer zonder voorzieningen voor vogels en vleermuizen. Een brede coalitie, van bouwondernemingen tot natuurorganisaties, waaronder Vogelbescherming, is daarom gestart met een petitie voor Natuurinclusief Bouwen. We roepen samen de minister voor Volkshuisvesting en Ruimtelijke Ordening, Hugo de Jonge, op: "Maak 'Natuurinclusief Bouwen' verplicht voor een gezonde leefomgeving voor mens en natuur".

Teken de petitie

- [Steun onze petitie en teken](#). Dank u wel!

Door natuurinclusief bouwen zijn we beter bestand tegen de effecten van klimaatverandering én dragen we direct bij aan de biodiversiteit. Onze gebouwde omgeving wordt zo een plek waar we de ruimte delen met vogels, insecten en wilde planten. Dat is niet alleen goed voor de natuur, maar ook voor onze eigen gezondheid en welzijn.

Aan de minister voor Volkshuisvesting en Ruimtelijke Ordening wordt met de petitie gevraagd om 'Natuurinclusief Bouwen' tot norm te verheffen binnen 'De Nieuwe Omgevingswet'. De volgende concrete maatregelen voor alle nieuw te bouwen wijken, woningen en gebouwen moeten daarin worden opgenomen:

1. Natuur in de woning: in elke woning komt nestgelegenheid voor gebouwafhankelijke soorten zoals [huismus](#), [gierzwaluw](#) en [vleermuizen](#).
2. Natuur op de woning: alle platte daken worden dubbel gebruikt, in ieder geval voor zonnepanelen en/of vegetatie.
3. Natuur in de buurt: elke woning heeft uitzicht op natuurlijk groen, de openbare ruimte dient voor minimaal dertig procent uit groen te bestaan en er moet op wandelafstand toegang zijn tot openbaar groen.

Tekst: Vogelbescherming Nederland

Foto: [Checklist Groen Bouwen](#) (leadfoto: natuur in de woning; nestgelegenheid voor vleermuizen, zwaluwen en huismussen); Martin Hols

Van de KNNV-Uitgeverij

Verwacht eind mei 2022:

Veldgids kustvissen

In de Nederlandse kustwateren en estuaria komen meer dan 150 veelvoorkomende vissoorten voor. De meesten weten hoe een zeebaars eruitziet, maar onderscheid maken -tussen verschillende soorten zeegrondeels, zandspieringen en jonge platvissen is een stuk lastiger.

De huidige literatuur is verouderd, incompleet en mist een praktische benadering om vissen direct in het veld te herkennen. Daarom is er behoefte aan een toegankelijke veldgids om onze kustvissen op naam te brengen.

Door technologische en wetenschappelijke ontwikkelingen in de afgelopen decennia is er een schat aan nieuwe informatie bij gekomen. Die is gebundeld in deze veldgids.

- 150 vissoorten en 26 families
- De belangrijkste kenmerken per soort
- Illustraties van Paul Veenvliet en foto's van Jelger Herder

Mark Groen kijkt al zijn hele leven gebiologeerd naar vissen. Als onderzoeker bij RAVON is zowel het vissen in een boerensloot, het houden van te veel aquaria als het bekijken van zeegrondeels onder een binoculair een feest.

Mick Vos is veel bezig met het enthousiasmeren van mensen voor de fascinerende natuur. Vanaf jongs af aan heeft hij een brede interesse in alles wat leeft, in het bijzonder voor het verborgen onderwaterleven.

Sanne Ploegaert voelt zich op de overgang van zoet naar zout helemaal thuis. Als thema-leider 'Delta' van het vissenteam werkt hij samen met zijn RAVON-collega's aan het verbeteren van leefgebieden en migratiemogelijkheden voor vissen in de Zuidwestelijke Delta.

Auteur(s): Mark Groen, Mick Vos en
Sanne Ploegaert
Druk: 2022, druk 1
Pagina's: 276
Formaat: 14,5 x 21,5 cm
Uitvoering: hardcover
Verschijningsjaar: 2022

harnasmannetje

Lezingen online

De **KNNV Hoorn** heeft de komende tijd verschillende online-lezingen:

- Op 8 maart is er een online-lezing over **weide- en wadvogels van Wieringen**.

Wim Tijssen is bereid gevonden om een lezing te houden over Wieringen: Weide-, en wadvogels – onderzoek, historie en highlights. De lezing gaat over de ontwikkelingen en langjarig onderzoek aan de weidevogels op Wieringen. Met filmbeelden zal hij o.a. duidelijk maken wat weidevogels nodig hebben en met wat voor problemen de vogels te maken hebben in hun verschillende levensfasen. Verder geeft hij antwoord op de vraag of ganzen en weidevogels samen kunnen gaan. Natuurlijk ontbreken de wadvogels niet die elke maand geteld worden voor Sovon. Verder zal hij aandacht schenken aan de ontwikkelingen, historie en de highlights in verschillende jaargetijden van het steeds veranderende landschap op het voormalige eiland in de Zuiderzee. Vooraf opgeven voor een link om de lezing te kunnen volgen. Deze lezing is uitsluitend te volgen met Zoom. Opgave kan bij Jan Pieter de Krijger; n.h.secretaris@hoorn.knnv.nl

Zie ook: <https://hoorn.knnv.nl/agenda/lezing-over-de-weide-en-wadvogels-van-wieringen/>

- Op 22 maart is er een online-lezing over **stinzenplanten**.

Een aantal planten profiteert van de zon die deze tijd nog op bodem kan doordringen. Een deel van deze planten is ooit geïntroduceerd rondom landhuizen. We noemen dat stinzenplanten. Deze lezing laat een aantal daarvan de revue passeren. Vooraf opgeven voor een link om de lezing te kunnen volgen. Deze lezing is uitsluitend te volgen met Zoom. Opgave kan bij Jan Pieter de Krijger; n.h.secretaris@hoorn.knnv.nl

Zie ook: <https://hoorn.knnv.nl/agenda/mimi-lezing-over-stinzenplanten/>

Ook de **BLWG**, de landelijke mossen en korstmossenwerkgroep heeft de komende tijd verschillende online-lezingen:

- op 23 februari een lezing over korstmosparasieten
- op 2 maart een lezing over korstmossen met trentepholia algen
- op 9 maart een interessante lezing over korstmossen op dood hout
- op 16 maart een lezing over kleurvarianten en groeisnelheid van Eikenmos
- op 23 maart een lezing over korstmossen in de duinen

Mee informatie over de lezingen is te vinden op: <https://www.blwg.nl/mossen/excursie.aspx>

Helderse Vallei zoekt helpende handen tijdens NL Doet

De Helderse Vallei heeft een uitgebreid buitenterrein waar bezoekers de natuur kunnen beleven. Wij zoeken op vrijdag 11 maart helpende handjes bij de start van het seizoen om de diverse elementen op te knappen en om nieuwe begroeiing aan te planten om zo de biodiversiteit op het terrein te vergroten!

Wat zijn de werkzaamheden

Het aanplanten van nieuwe planten, struiken en bomen om de biodiversiteit op het terrein te vergroten.

Het opknappen van diverse elementen op het terrein, zoals schoonmaak van elementen, herstellen van kapotte onderdelen en snoeiwerk.

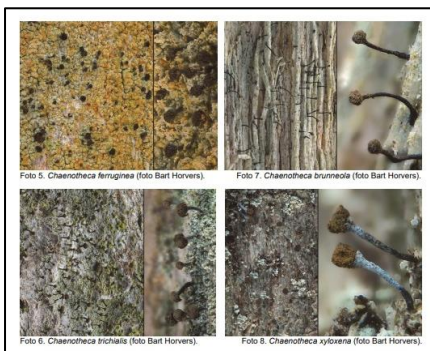
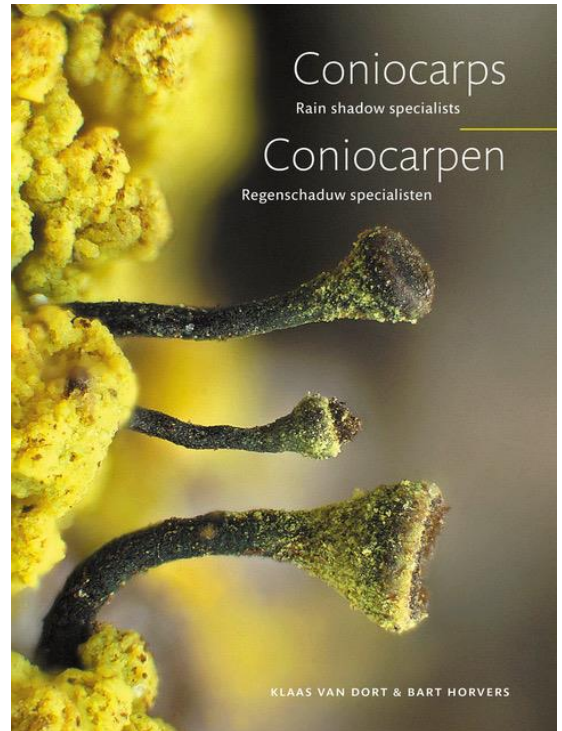
Kijk voor meer informatie op <https://www.nldoet.nl/> en zoek daar naar de activiteit van De Helderse Vallei.

Coniocarpen, regenschaduw specialiteiten

Al vele jaren onderzoeken Klaas van Dort en Bart Horvers mossen, korstmossen en paddenstoelen. Vooral de Coniocarpen, een diverse groep van onopvallende, gelicheniseerde en niet-gelicheniseerde schimmels, prikkelde hun belangstelling.

Coniocarpen vertonen een uitgesproken voorkeur voor een speciale microhabitat. Ze leven in de 'regenschaduw'. De minuscule vruchtlichamen ('speldenknopjes') zijn vooral te vinden in diepe schorsspleten, op staand droog hout en op ontschorste stamstukken van aftakelende veteranenbomen in oude bossen en parken. Ze zijn indicatief voor hoge natuurwaarden.

Na vele jaren zoeken, determineren en fotograferen is dit prachtige boek op 15 januari 2022 verschenen. Het ontwerp werd verzorgd door Hans Lodewijckx. De inleidende hoofdstukken behandelen algemene kenmerken, biologie, habitatvoorkeur, identificatie en indicatorsoorten. De determinatiesleutels zijn opgesteld op basis van veldkenmerken. Beknopte teksten per soort geven informatie over herkenning, ecologie en dubbelgangers. Essentiële kenmerken, substraatvoorkeur en frequentie zijn in tabelvorm weergegeven.

Het grootste pluspunt van deze gids vormen de uitzonderlijk gedetailleerde close-upfoto's. Ze zullen de belangstelling voor en de kennis van deze relatief weinig bekende groep schimmels zeker vergroten.

De belangstelling voor Coniocarpen is wereldwijd: deskundigen en liefhebbers wonen niet alleen in Nederland en Vlaanderen, maar bijvoorbeeld ook in Zweden, Spanje en Japan. Daarom is het boek zowel in het Nederlands en het Engels geschreven.

Het boek is te bestellen via de website van de KNNV-afd. Tilburg. De prijs is € 25,- exclusief verzendkosten van € 6,00. Voor vragen kun je contact opnemen met coniocarpen@gmail.com

Tabel 2. Biotop- en determinatiechema van coniocarpen (voor paddenstoelen soorten vergeten)

Substraat	Bestanddeel	Indicatieve soorten	Microscopische waarden
Droog	Blauw	Calocium atrale	Calocium atrale
	Geel	Calocium albivallum	Calocium albivallum
	Oranje	Stereocleptus pulchellus	Stereocleptus pulchellus
	Wit	Chaenotheca pulchella	Chaenotheca pulchella
Droog	Geel	Chaenotheca pulchella	Chaenotheca pulchella
	Oranje	Chaenotheca pulchella	Chaenotheca pulchella
	Wit	Chaenotheca pulchella	Chaenotheca pulchella
	Wit	Chaenotheca pulchella	Chaenotheca pulchella

Soortbeschrijvingen coniocarpen

Calocium
Verspreidingsgebied van het geslacht Calocium is het noordwesten van het Europese vasteland en het zuidwesten van Noord-Amerika. Het is een relatief klein geslacht met slechts één soort: *Calocium atrale* (Droog boomstam). Foto 2) is het meest voorkomende soort van het geslacht Calocium op staand droog hout in de Nederlandse bossen en parken.

Chaenotheca
Soorten van het geslacht Chaenotheca kunnen van het noordwesten van het Europese vasteland tot het zuidwesten van Noord-Amerika worden gevonden. Het is een van de meest diverse geslachten van de familie Chaenothecaceae met meer dan 100 soorten. Het is een van de meest diverse geslachten van de familie Chaenothecaceae met meer dan 100 soorten. Het is een van de meest diverse geslachten van de familie Chaenothecaceae met meer dan 100 soorten.

Foto 2. *Calocium atrale* (foto Bart Horvers)

Foto 3. *Calocium albivallum* (foto Bart Horvers)

Foto 12. *Chaenotheca pulchella* (foto Bart Horvers)

Foto 13. *Chaenotheca pulchella* (foto Bart Horvers)

Foto 14. *Chaenotheca pulchella* (foto Bart Horvers)

Foto 15. *Chaenotheca pulchella* (foto Bart Horvers)

De mate van herfijning is minder duidelijk bij de verschillende soorten en vaak beperkt tot een groot aantal soorten met herfijning van de apothecies. Langst uit elkaar te houden zijn *C. albivallum* (Droog boomstam, Foto 12) en *C. atrale* (Droog boomstam, Foto 14). *Chaenotheca pulchella* heeft een duidelijk geroest, bruin of grijs schimmelscherm, terwijl dat bij grote schimmels het geval is. De meeste *Chaenotheca* in Nederland zijn klein en hebben een klein aantal apothecies met een vinger- of naaldvormig uitsteeksel. *Chaenotheca pulchella* heeft een vinger- of naaldvormig uitsteeksel dat vaak naar voren is gebogen. *Chaenotheca pulchella* heeft een vinger- of naaldvormig uitsteeksel dat vaak naar voren is gebogen. *Chaenotheca pulchella* heeft een vinger- of naaldvormig uitsteeksel dat vaak naar voren is gebogen.

Niet-gelicheniseerde ascomyceten
Tussen de basidiomyceten en ascomyceten zijn veel soorten die niet-gelicheniseerd zijn. Deze soorten zijn vaak te vinden op staand droog hout in de Nederlandse bossen en parken. Het is een van de meest diverse geslachten van de familie Chaenothecaceae met meer dan 100 soorten.

Dankwoord
Het boek is grotendeels de afsluiting van een project dat is gericht op de kennis van de Coniocarpen in Nederland. Het is een van de meest diverse geslachten van de familie Chaenothecaceae met meer dan 100 soorten.

Kijk eens naar mosschijfjes

Ligt het aan de zachte winter dat er veel mosschijfjes zijn te vinden, of waren ze er altijd al en vallen ze pas op wanneer er intensiever naar wordt gezocht. In ieder geval zijn er de afgelopen maand veel vondsten gedaan. Op naam brengen valt niet mee, daarvoor moet je een microscoop gebruiken. Wim de Groot maakt prachtige foto's van de sporen van mosschijfjes en is bezig met een publicatie over dit onderwerp die later dit jaar in Blad zal verschijnen. Probeer ook eens een mosschijfje te vinden. Bijvoorbeeld op het mos tussen de straatstenen of op mosrijke muurtjes.

Bioblitz De Groene Oase

Wij zijn door De Groene Oase gevraagd om mee te helpen met het inventariseren van hun terrein. Wat is De Groene Oase? De Stichting zegt hierover op haar website:

“De Groene Oase bevindt zich in het noordwestelijke puntje van Recreatieschap Geestmerambacht ten noorden van de Kanaaldijk 1 in Koedijk op de kruising van de Kanaaldijk en de N504. In het verleden was het een tijdelijke populierenaanplant. Doordat het perceel is doorsneden door de N504 hebben we te maken met een noordelijk en zuidelijk gedeelte. In het noordelijk deel realiseren we een voedselbos met een paddenpoel en in het zuidelijk deel een fruitbomenweide met ecologische oeverzone. In ‘De Groene Oase’ kunnen bezoekers natuur op een bijzondere manier ervaren en er letterlijk de vruchten van plukken ons terrein in recreatief gebied dus open en toegankelijk voor iedereen!”

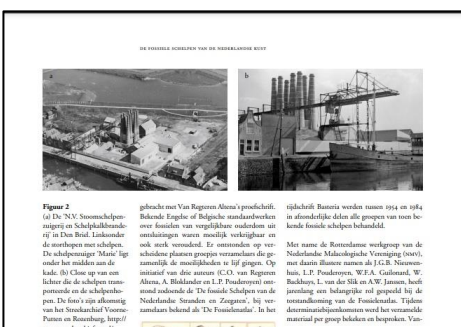
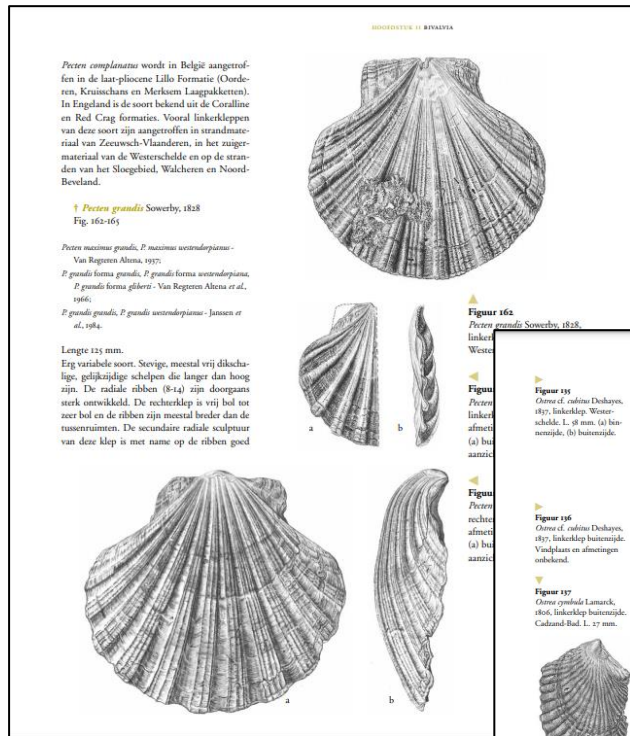
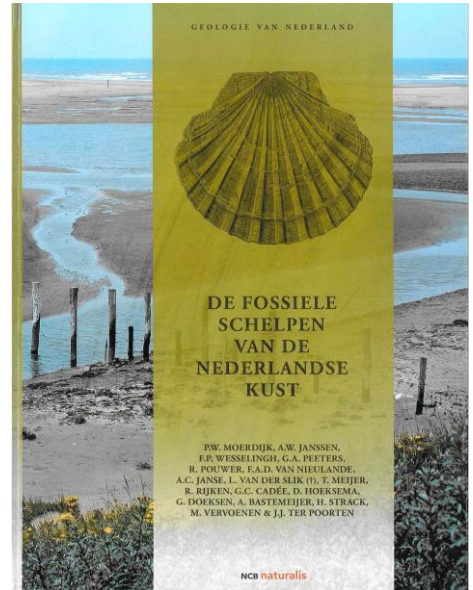

We organiseren dit jaar excursies in De Groene Oase op het gebied van mossen, planten en insecten, om de biodiversiteit in beeld te brengen. Daarnaast kan iedereen die dat wil zelf waarnemingen doorgeven op Waarneming.nl. Er is een Bioblitz-pagina aangemaakt, waarop in beeld wordt gebracht welke planten- en diersoorten er zijn ontdekt: <https://waarneming.nl/bioblitz/alkmaar-de-groene-oase/>

Nu gratis beschikbaar: De fossiele schelpen van de Nederlandse kust

In 2010 zag deze dikke pil over de fossiele schelpen die je op het strand kunt vinden het daglicht. Inmiddels is hij gratis te downloaden op de website van Naturalis. Meer informatie op: <https://repository.naturalis.nl/pub/800043/>

Weinig mensen zullen zich realiseren dat een schelp die opgeraapt wordt op het strand zomaar duizenden jaren oud kan zijn. Maar langs vrijwel de hele kust zijn ook schelpen van meer dan honderduizend jaar oud te vinden. Deze stammen uit het Eemien, de voorlaatste tussenijstijd, toen de zee tot aan Amersfoort reikte. Ook schelpen van miljoenen jaren oud zijn op de Nederlandse stranden te vinden, met name in Zeeland. Het zijn getuigen uit tijden dat er ijsbergen rondreven in de Noordzee of dat er juist mangrovebossen langs de kust groeiden. In totaal zijn er van de Nederlandse stranden en uit de estuaria zo'n 700 soorten fossiele schelpen bekend. In deze uitgave worden de fossiele tweekleppigen, keverslakken en stottanden behandeld. Ongeveer 350 soorten komen aan bod: hoe zien ze eruit, uit welke laag komen ze, hoe hebben ze geleefd? Deze uitgave is vooral mogelijk door de inzet van liefhebbers, door wiens collecties en kennis de fossielenrijkdom van ons land nu goed in kaart is gebracht.

Nieuw in Den Helder

Den Helder kreeg vorig jaar een walrus op bezoek. Veel mensen hebben de foto's gezien van de walrus die lekker lag uit te rusten op een walrusonderzeeër. Maar er zijn meer bijzondere vondsten, die misschien wat minder spectaculair zijn, maar toch het vermelden waard. Mario Renden vond in september het opgerold smaragdsteeltje - *Pseudocrossidium revolutum*. Deze maand werd door Lukas Verboom en Mario Renden het Rood Schorsvlekje - *Coniocarpon cinnabarinum* gevonden in de Donkere Duinen.

Nieuw in Alkmaar

In de Lyceumstraat in Alkmaar staan veel rijk begroeide lindebomen. Vorige maand is bekeken welke mossen- en korstmossen er voorkomen op de bomen en dat leverde een paar verrassingen op. Er werden twee soorten gevonden die nog niet eerder in Alkmaar waren ontdekt: lindschildmos en ulevellenmos.

Ulevellenmos is met name bekend van de Waddeneilanden. Vorig jaar werd de soort in Uitgeest ontdekt en nu dus ook in Alkmaar. Gaat de soort op meer plekken gevonden worden?

Het lindschildmos vormt fraaie rozetten. Tot een jaar of tien geleden kwam lindschildmos in Noord-Holland boven Amsterdam niet voor. Inmiddels zijn er diverse vindplaatsen, wat waarschijnlijk ook met een hogere inventarisatie-inspanning heeft te maken.

Activiteiten werkgroepen

Paddenstoelenwerkgroep "De Noordkop".

In verband met de (misschien) nog geldende RIVM restricties svp telefonisch opgeven voor een excursie op de vrijdagavond voor de excursiedag tussen 18:00 en 20:00 (Mobiel 0629299052)

Coördinator: Martijn Oud, mnaj.oud@ziggo.nl

- Zaterdag 26 februari: Winterexcursie naar het Geestmerambacht

Oesterzwammen, Kelkzwammen, houtzwammen en alle mogelijke, korstjes en waasjes enz. die er in de winter te vinden zijn (inclusief de 'vroegste' voorjaarssoorten).

Verzamelen om 10:30 uur bij de ingang van de Koedijkerkant van het Geestmerambacht (Vlasgat) tel: 0629299052.

- Zaterdag 23 april: Excursie op zoek naar de voorjaarspaddenstoelen van het Geestmerambacht. Soorten zoals het Vingerhoedje en Grote aderbekerswam kunnen worden gegarandeerd! Ook morieljes als ze er nog staan!

Verzamelen om 10:30 uur bij de ingang van de Koedijkerkant van het Geestmerambacht (ingang Vlasgat).

Strandwerkgroep

Voor de komende periode weer diverse excursies gepland. Deelnemers die mee willen rijden kunnen zich aanmelden bij W. Kerkhof. We verzamelen daarvoor op het parkeerterrein aan de zuidkant van station Alkmaar-Noord.

- 20 maart, Den Helder bij Nogal Wiedus, 13.00 -15.00 vertrek 12.00 station Alkmaar - Noord

- 3 april, IJmuiden, parkeerterrein 12.00 – 14.00 vertrek 11.30 vertrek station Alkmaar - Noord

- 22 mei Zeeland – Brouwersdam dagexcursie, vertrek 9.00 station Alkmaar - Noord

Vanwege de nog voortwoekerende coronapandemie worden deelnemers aan de eerste drie excursies gevraagd met eigen vervoer naar de strandlocaties te reizen.

Aanmelden kan bij Wilbert Kerkhof tel. 0616642993 e-mail: kerkhof01@hetnet.nl

Plantenwerkgroep

De Plantenwerkgroep gaat vanaf begin mei tot eind augustus wekelijks op pad, op de dinsdagavond. Op dit moment is de Plantenwerkgroep in winterrust.

Meer informatie bij Pieter Korstanje, tel. 072-5622278, f2hheipie@hetnet.nl

De Mossenwerkgroep

De Mossenwerkgroep is 's winter actief. Komend maanden is er weer een aantal excursies. Deze worden soms kort van tevoren gepland en komen op de website.

Meer informatie bij Pieter Korstanje, tel. 072-5622278, f2hheipie@hetnet.nl

De Dinsdaggroep

Coördinator: Jannie Nijman, tel. 072 - 5615605, e-mailadres: j.nijman66@upcmail.nl De dinsdaggroep start in principe om 13.30 uur. Sommige excursies kosten geld, dan staat dat vermeld. Het is handig om een duinkkaart van het PWN-gebied aan te schaffen/mee te nemen. Autobezitters die mensen mee willen nemen, graag even melden via de mail.

In verband met de corona-crisis staat hier op dit moment geen excursieprogramma.

Voor informatie over de Dinsdaggroep: mail naar Jannie Nijman, j.nijman66@upcmail.nl

De Woensdaggroep

De excursies beginnen om 13.30 uur tenzij anders vermeld, einde ± 16.30 uur. Informatie: Marian van der Laan 072-5095345, tel. tijdens excursies 06 42 58 69 95, mail: mavdlaan@gmail.com Zie ook de website voor actuele informatie: www.knnv.nl/alkmaar/woensdaggroep.

In verband met de corona-crisis is er op dit moment een aangepast excursieprogramma.

De IJsvogelwerkgroep

De IJsvogelwerkgroep knapt broedwanden op en monitoort het gebruik ervan. Meer informatie bij Rutger Polder (ook voor het doorgeven van waarnemingen) 06 23181433, 1815jk232@hetnet.nl.

Kopij Bladluis

Kopij voor de volgende Bladluis kan naar Pieter Korstanje: vbs@regioalkmaar.knnv.nl.